

SLOVNÍ ÚLOHY S NEÚPLNÝMI ÚDAJI

Lucie Matoušková
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Diplomantka se v souladu se zadáním své práce zabývá slovními úlohami s neúplnými údaji a analýzou učebnic matematiky z hlediska zařazení slovních úloh s neúplnými údaji. Přípravuje slovní úlohy tohoto typu a realizuje je ve svém průzkumu při práci se žáky 1. stupně základní školy. Slovní úlohy s neúplnými údaji patří do skupiny úloh, ve kterých jsou na začátku údaje neznámé nebo neúplné. Tyto úlohy mají jedno správné řešení, kde žák musí projevit určitou snahu v hledání některých chybějících údajů či informací. Ve své teoretické části práce studentka dále vymezuje pojem slovní úloha, typologii slovních úloh podle počtu operací na jednoduché a složené, podle typu na aditivní a multiplikační, podle oblastí matematiky na aritmetické a algebraické úlohy a na úlohy s geometrickým obsahem a konečně podle kontextu na úlohy o pohybu, úlohy o společné práci a úlohy o směsích. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, tabulky i obrázky jsou řádně očíslovány, pro každý ročník je uvedena ukázka slovní úlohy s neúplnými údaji i učivo probírané v daném ročníku. Celkově působí práce přehledným dojmem, je patrné, že se diplomantka orientuje v dané problematice, prokazuje svoji schopnost pracovat s odbornou literaturou a učebnicemi.

Praktickou část své práce provádí studentka ve 2. ročníku na 11. základní škole Plzeň, Baarova 31, příspěvková organizace s 25 žáky. Pozitivně hodnotím její přístup a práci se žáky. Vhodně a účinně formuluje své otázky a tím podněcuje žáky k přemýšlení, k hledání řešení, např. možnosti zjištění potřebné informace (str. 38). K podpoře žákovy iniciativy slouží i úkoly s aktuálními a zajímavými tématy. Za podařené považuji zejména úkoly uvedené na str. 37 (turnaj ve florbalu), na str. 42 (počet nohou člověka a zvířat), na str. 46 (tatínkova jízda do Třemošné a do Kaznějova) a na str. 52 (ptáci na hostině). Slovní úloha s krabičkami sýrů je už podle mého názoru za hranicí smysluplnosti. Není divu, že jedna maminka ironicky poznamenává: „Kolik má strom listů?“ Po grafické i stylistické stránce je předložená práce též velmi uspokojivá. Doporučuji se pouze pro příště vyvarovat subjektivních interpretací, např. „Paní učitelka mi dala najevo, že to možná nebude tak jednoduché. Řekla mi, že se jedná o třídu, která je obecně „líná“ přemýšlet nad složitějšími věcmi“ (str. 36, 37) nebo „Nadšení žáků mě naplňovalo energií k tvoření dalších úloh (str. 55), chybných formulací, např. „Do 1. ročníku nejsou tyto úlohy zařazovány vůbec, avšak od 2. ročníku a výše už je situace lepší (str. 55).

Uvádím další výhrady, které jsem zaznamenala v textu:

- V příloze č. 1 chybí poznámka, že se jedná o cenu za jeden kus ovoce (zeleniny).

- Gramatická chyba ve slově mé (spojení v rámci mé praxe, správně své praxe) na str. 36.
- Psaní dvou n nepatří mezi učivo 2. ročníku základní školy, proto bych chybu ve slově „celozrnná“ žákům v pracovním listu neopravovala.

Uvádím též několik námětů pro diskusi:

- Žák správně řeší $5 + 5 + 14 = 24$ (str. 41). V odpovědi uvádí, že za 2 lízátka zaplatil 10 Kč. Za bonbony ? Kč. Zkusila jste ověřit důvod rozdílu údajů ve výpočtu a v odpovědi?
- Zařadila byste slovní úlohy s neúplnými údaji do učiva 1. ročníku ZŠ? Ať ano či ne – proč?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, proto ji doporučuji uznat jako diplomovou. Navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

V Plzni dne 11. 5. 2015

Mgr. Regina Hrabětová
oponentka

